

koristi. Umestno bi bilo, da bi imeli posamezni govori tudi kratke naslove. Knjiga je namenjena teologom in laikom, vsakdo bo imel od nje veliko koristi.

**Cerkvenih očetov izbrana dela. Svetega Cecilija Cipriana izbrani spisi. Drugi del: Traktati. Dodatek: Diakona Pontija Ciprianovo življenje.** Poslovenil dr. Fr. Ks. Lukman. Ljubljana 1943. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. 50 lir, vez. 62 lir. Str. 280.

Prevod Ciprianovih traktatov ali razprav je nadaljevanje prevoda Ciprianovih pisem in razprave »O padlih«. Drugi zvezek izbranih spisov sv. Cecilija Cipriana, znamenitega kartaginskega škofa in mučenca, prinaša deset traktatov. Vsi Ciprianovi traktati so zasnovani po pravilih klasične retorike kot veliki govori. Iz njih spoznamo, da je bil Ciprian pred spreobrnitvijo velik retor.

Prevajalec univ. prof. dr. Fr. Ks. Lukman je spise v uvodu razčlenil, v prevodu pa označil glavne dele, da dobi bralec laže pregled. Ciprianovi traktati so razprave o važnih dušnopastirskih vprašanjih njegove dobe.

Donatu. Srečo, ki jo je Ciprian kot kristjan našel, je razodel prijatelju Donatu in mu z umetno zgovornostjo razkrije lepoto in moč božje milosti, obenem pa tudi vso malopridnost sveta in ničevnost svetnih dobrin. Le v Bogu, ki pri krstu podeljuje milost, doseže človek pravi mir srca.

Vedenje devic. Škof Ciprian si zelo prizadeva, da bi v svoji škofiji obnovil krščansko življenje. Duh posvetnosti je okužil tudi device, ki so se Bogu posvetile, in te hoče spraviti z očetovsko skrbjo na pot zgledega življenja.

Padli. Za časa cesarja Decija, ki je l. 249. ukazal, da morajo vsi državljani bogovom darovati, je mnogo kristjanov padlo, eni, da so darovali, drugi pa da so si dobili potrdila, da so darovali. Ti padli so hoteli biti na priprošnje mučencev sprejeti brez dolge pokore v cerkev. Ciprian kot resni oznanjevalec pokore in modri dušni pastir pokaže velikost greha padlih in potrebo daljše pokore za nezvestobo.

Edinost katoliške Cerkve. V spisu dokaže Ciprian, da je Jezus Kristus ustanovil eno Cerkev, da je oblast Cerkve nedeljiva, da cerkveno edinost uničujejo razkoli. Kdor se loči od Jezusove Cerkve, je tujec, je nesvet, je sovražnik Cerkve. Kdor je zašel v razkol, naj se izmota iz te zmote in se vrne v pravo Cerkev, ki edina vodi človeka k zveličanju.

Gospodova molitev. Spis je navodilo za dobro molitev v duhu in resnici. V njem odkriva novim kristjanom skrivnosti Gospodove molitve.

Demetrianu. V ostrem polemičnem traktatu dokaže Ciprian poganu Demetrianu, ki je sramotil pravega Boga, da niso kristjani krivi nadlog, vojske, lakote, ki so prišle nad rimsko državo, pač pa pogani, ker nočejo pravega Boga moliti in častiti. Take kazni je Bog zapretel že po prerokih in pogani jih z nevero in grehi zaslužijo. Na koncu traktata povabi Ciprian pogane, naj postanejo častilci pravega Boga, da bodo skupno s kristjani postali deležni veselja pri Bogu.

Umiranje. L. 252. je v Afriki kuga zelo morila. Ciprian tolaži kristjane in jih obenem uči, naj presojajo smrt v luči božjega razodetja, ki kliče pravične k novemu življenju.

Dobra dela in miloščina. Ciprian je zelo rad govoril o miloščini, katero je sam obilno delil. Tu naglašča zadostilno vrednost miloščine, ki nam podeljuje božje odpuščanje.

Sumnjivost in nevoščljivost. Da bi razdražene duhove ob času najhujšega spora o veljavnosti krsta, ki ga podele heretiki, pomiril, je Ciprian napisal ta traktat. V njem pokaže posledice sumnjivosti, ki so sovraštvo, jeza in zločini. Med kristjani naj vlada kljub nasprotujočim si mislim o veljavnosti krsta edinost, sloga in ljubezen.

Dodatek. Diakon Pontius: Ciprianovo življenje. Kmalu po mučeniški smrti škofa Cipriana (14. sept. 258) je njegov diakon Pontius opisal Ciprianovo življenje in trpljenje, da bi osebnost velikega škofa in mučenca ostala med kristjani živa, potomcem v zgled, ki mu ni enakega.

To je kratka vsebina omenjenih traktatov. Ko jih človek prebira, ima nehote predstavo, da se vse godi danes pred njim, da so Ciprianovi nauki, opo-



mini in svarila namenjena nam. Ciprian je bil pač praktičen dušni pastir, ki se je vedno ravnal po dejanskih potrebah svojih vernikov.

S tem prevodom nam je podal dr. Lukman važne življenjske misli, ki v današnjih časih preganjanja, zlobe in sovraštva dvigajo duha k Bogu, ki je Alfa in Omega vsega. Prevajalcu moramo biti za spis zelo hvaležni.

**Jezus Kristus. Po evangelijih priredil dr. Andrej Snoj.** Ljubljana 1943. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. Strani 286 priročne žepne izdaje. Cena: navadna izdaja broš. 12 lir, vezana 24 lir, boljša izdaja peg. 27 lir, zlata obreza 37 lir, boljša izdaja, imitacija usnja, zlata obreza 42 lir.

Biblicist univ. prof. dr. Andrej Snoj nam je podal v knjižici Jezus Kristus z besedami evangelistov popolno sliko o Jezusovem življenju in delovanju, kot ga nam slikajo evangelisti.

Vsak posamezni evangelist nam slika Jezusa delno, nepopolno, nobeden ne poda celotnega pregleda o Jezusovem življenju. Profesor dr. Snoj je strnil vse štiri evangelije v eno celoto in nam tako podal evangeljsko harmonijo Jezusovega življenja in delovanja v časovno zaporednem redu, kar ima posamezni evangelist o njem svojskega in kar poročajo o njem vsi štirje skupno ali dva ali pa trije izmed njih. Pojasnila k besedilu sv. pisma so zbrana v prvem delu, pri težjih mestih pa tudi pod črto.

Knjižica ima dva dela. V prvem delu je govor o Jezusovi domovini in njenih prebivalcih, o tedanjih političnih in versko-nravnih razmerah, o letu Gospodovega rojstva, ki je bilo l. 6. pred začetkom sedanjega štetja — zmoto o letnici Jezusovega rojstva, ki se ne da več popraviti, je uvedel okoli l. 525. rimski opat Dionizij Mali — o trajanju njegovega javnega delovanja, o dnevu in letu smrti, ki je najverjetneje 7. april 30., tedaj je bil Jezus star 36 let. Knjižica nam torej v prvem delu podaja vse, kar mora človek vedeti za boljše razumevanje Jezusovega delovanja.

V drugem delu podaja avtor življenje Jezusa Kristusa po evangelijih, in to izključno z besedami evangelistov, saj pravi pisatelj sam, da nihče ne bi mogel pisati o Jezusu tako lepo in obenem tako preprosto kakor navdihnjeni pisatelji.

Na koncu je podan po vrstnem redu pregled Jezusovega življenja in označeno je tudi, v katerem evangeliju se nahaja v knjižici se nahajajoče svetopisemsko mesto. Dalje so še podani važnejši dogodki Nove zaveze v časovnem redu. Svetopisemski tekst je podan po besedilu najnovejše izdaje Nove zaveze, Jere-Pečjak-Snoj, Ljubljana 1939.

Evangeljska harmonija Jezusovega življenja je prvo delo te vrste v slovenski bogoslovni literaturi. Knjižica je namenjena v prvi vrsti duhovnikom, zlasti teologom, za študij Nove zaveze, pa tudi vsakemu človeku, izobraznemu in neizobraznemu, saj mu poda na vzvišen, pa preprost način najlepši lik: Jezusa Kristusa. »Naj bi knjižica v času strašnih vojnih grozot, ko se majejo temelji nramnega reda ter se iščejo smernice za nov, boljši red, vsem kazala pot k njemu, ki je Luč, Resnica in Ljubezen!«

**Dr. Fran Grivec: Cerkev. Druga izdaja.** Ljubljana 1943. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. Str. 400. Cena vez. 80 lir.

V drugi izdaji je izšlo znamenito delo slovenskega znanstvenika-teologa dr. Fr. Grivca Cerkev. Prva izdaja (1924) je pošla že pred desetimi leti. To izdajo je prav toplo pohvalil papež Pij XI. s posebnim pismom po svojem kardinalu državnem tajniku Petru Gaspariju. Pohvalila jo je tudi domača kritika, da je delo pisatelju kot bogoslovni znanosti v čast, tuji znanstveniki so pa svetovali, da naj se kot najboljšo slovansko delo prevede na druge jezike, na francoski, nemški, angleški, ruski, zlasti pa latinski jezik.

Knjiga se odlikuje v dveh stvareh. Prelat dr. Grivec je bil prvi med katoliškimi znanstveniki, ki je razpravljal o mističnem telesu Kristusovem in o posebnem upoštevanju vzhodne teologije o Cerkvi; z največjo uporabo vzhodne, zlasti ruske bogoslovne literature se v vseh važnih poglavjih ozira na nauk pravoslavnega bogoslovja o Cerkvi, v knjigi so podane razlike med katoliškim